

KISIPAROS

A Kecskeméti Ipartestület és az Ipartestületek kecskeméti körzetének hivatalos lapja

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben:		Vidékre:	
1 évre	8.- P	1 évre	10.- P
Negyed évre	2.- P	Negyed évre	1.50 P

Egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő **Szabó Sándor** ipartest. elnök
Szerkesztő **dr. Szappanos Sándor** ipartest. jegyző
Főmunkatárs
dr. Nagy Sándor ügyvéd, ipartestületi ügyész
Munkatárs
Soós Imre kiskunfélegyházi ipartestületi titkár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
az Ipartestület helyiségében, Kecskemét,
III., Széchenyi-tér 7. szám.
Telefon: 82. sz.
Cikkek és közlemények szerdán délig, hirdetések
legkésőbb szerdán estig küldendők be.

Követeljük a kezművesiparban az általános forgalmi és fenyűzési adó megszüntetését!

„Repülj fehér galamb” . . .

A szegedi Országos Iparoskongresszus tanácskozási terméből vasárnap délelőtt a béke fehér galambja röppent ki a friss, verőfényes őszi légbe.

Nem tagadjuk, sőt mindig vallottuk és hangoztattuk, hogy nyomorúságban sínylődő iparosságunk a székesfehérvári kongresszus óta állandóan kereste egymás testvéri jobbát, hogy megteremthesse azt az egységet, amely egyedül alkalmas helyzetének javulását, sorának jobbrafordulását előbbre vinni.

Harci páncélunk alatt mi is ott melengettük a mi fehér galambunkat, de olyan aggódó és féltő szeretettel neveltük, ápoltuk, hogy féltettük annak első útját, — nem az iparostestvérektől, hanem a szomorú magyar erdő vadonjaiban tanuló lesipuskásoktól és orvadászoktól, sőt a zúgó szél-től is.

S nem titkoljuk el aggodalmunkat, hogy féltjük most is. Mi nem változtunk meg sem az össziparosság iránt érzett szeretetünkben, sem egyes közéleti porondon szereplő úgynevezett „iparosmentők” iránt viseltetett aggodalmunkban, de nem mi fogunk megváltozni

akkor sem, ha lelkünk legkedvesebb ajándékát és áldozatát nem úgy fogadják, mint ahogyan azt fogadni illene és kellene.

Ellenben megígérjük, hogy megváltozunk az esetben, ha lelkünk féltve őrzött másik felét: a kiröppent békevágyat nem azzal az őszinte megértéssel és szeretettel fogadják, amely kell, hogy a nehéz időkben áthassa, mindazok szívét és agyát, akik az iparosság megbecsülésére, tiszteletére és szeretetére számítanak; s leszünk még kiméletlenebbek ostorozásukban.

De egyben: kisiparostársaink iránt eddig érzett szeretetünkben nem tud megváltoztatni bennünket senki és semmi. Jöhet az idők járásának bármilyen zord szele, csaldjunk bár iparosvezérekben és iparosintézmények, vagy szervek vezetőiben, mi leszünk, akik voltunk és vagyunk. Úgy tudjuk, hogy e tekintetben nincs közöttünk és a leghatalmasabb szabad érdekképviselői szervezetnek: az IPOSznak vezetői között különbség.

Különbség van azonban közöttünk abban, hogy a 217 ipartestület kiküldöttjeinek tanácskozó kongresszusa, tehát

a legnagyobb szabad érdekképviselői szerv tette meg azt a lépést, amelyet egy kisebb alakulattól vártunk.

Legyen bármilyen hatalmas és tiszteletben álló személy is valamely intézmény élén, sohasem a vezető egyéni nagysága, hanem a szervezet, intézmény súlya, illetőleg az abban helyet foglaló tömegek száma kell, hogy irányadó legyen közeledő lépések megtételénél. — Nagy Antal férfias nyilatkozata az ő lelkiismeretének dolga, ahhoz nincs egyéb hozzáfűzni valónk csak annyi, hogy örülünk férfias megnyilatkozásának és annak a megállapításának, hogy az IOKSz rég sürgetett újjászervezése folyamatban van. Jobb szerettük volna, ha a kongresszus örömmel tudomásul vette volna Nagy Antal felszólalását és megbízta volna az elnökséget, hogy arról gróf Hadik Jánost értesítse.

Mert meggyőződésünk szerint iparosságunk gerince merevebb, nyaka edzettebb, semhogy ilyen hirteten és váratlan pálfordulásra képes lenne. Eltérés van tehát felfogásunk szerint közöttünk és a kongresszus határozata között, ez azonban nem a dolog lényegére, hanem a kivitel módszerére vonatkozik. Taktikai és idősze-

545
11

rúségi okokból nem fedi fen-
tebb kifejtett aggodalmaink
miatt a kongresszus gyors el-
határozása álláspontunkat; tiszta
szívből azt kívánjuk azonban,
hogy a közeljövő oszlassa el

aggodalmainkat, s mielőbb egy
táborban, testvéri ölekezés köz-
ben örvendhessünk megvaló-
sult régi álmunknak: az *Or-
szágos Kézműves Kamarának*.

217 ipartestület közel 500 taggal képviseltette magát a szegedi kongresszuson.

Az ország iparosságának parla-
mentje f. hó 22-én, vasárnap ült
össze tanácskozássra, hogy megvi-
tassa nehéz helyzetében tennivalóit,
tanácskozzék általános érdekű bajai
felett és keresse a megoldás, javi-
tás és segítség módjait és eszközeit.
Ipartestületünk hivatalos hat kikül-
döttjén kívül 24-en vettek részt a
kongresszuson, névszerint: Szabó
Sándor elnök, Csikay Lajos és
Leicht István alelnökök, dr. Szap-
panos Sándor jegyző, Bátor Ist-
ván, Domokos Ferenc, Virágh Ger-
gely, Vincze Mihály, Molnár Máté,
Deim Gusztáv, Pittner János, Raskó
Ferenc és neje, Nagy Lajos, Várady
Mihály, Fazekas Zsigmond, Ginder
Lőrinc, Szabó József (bádogos), Far-
kas Sándor, ifj. Rigó Lajos, Almássy
Károly, Lados Bálint, vitéz Széchy
János Schellinger János. A részt-
vevők fele szombaton reggel, másik
csoport pedig vasárnap hajnalban
indult útnak.

A Szegedre érkezőket a külön e
célra szervezett figyelmes fogadó-
bizottság fáradhatatlan tagjai fogad-
ták, kalauzolták és az ipartestület
állandó permanenciában levő hiva-
tala szállásolta el.

Miután a szombat délelőttre ter-
vezett székházavatás elmaradt, így
a kongresszus szombaton este 6
órákor az Asztalosmesterek Ország-
os Szövetségének kongresszusával
kezdődött meg. Jelen voltak a gyű-
lésen a kongresszusra az ország
minden részéből és tájékáról össze-
sereglett asztalosmesterek, azonki-
vül *Körmendy Mátyás* felsőházi tag,
Frühwirth Mátyás országgyűlési
képviselő, *Papp József* az IPOSz
elnöke, *Nagy Antal* szövetségi el-
nök és sokan mások.

A nagygyűlést *Hercog Samu*, a
szegedi szakcsoport elnöke nyitotta
meg, üdvözölte a megjelenteket s is-
mertette az asztalosiparosság porba-
súlytott állapotát, majd a fennálló
bajok egyik főokára: a szervezke-
dés hiányára mutatott rá. — Az
asztalosműhelyek ma nem munká-
val, hanem pókhálóval vannak tele,

s ez annál szomorúbb, mert amíg
építkezések voltak, addig sem tud-
tuk annak gyümölcsét élvezni,
mert külön-külön, egymás lekön-
kurrálásával s nem egyetértéssel
kerestük a boldogulást. — Rámu-
tatott a súlyos adózásra, a társa-
dalombiztosítói terhekre. Maholnap
már senkinek sem lesz pénze, csak
a Társadalombiztosító Intézetnek.

Felhívja az ország iparosságát,
nyújtson békejobbot egymásnak,
hogy a meglévő szervek áldásos
munkálkodást fejthessenek ki és az
IOKSz is hitellel láthassa el az
ország iparosságát.

Körmendy Mátyás a szegedi Ker-
és Iparkamara és a Szegedi Ipar-
testület üdvözlését tolmácsolta, majd
megállapította, hogy a mai szomorú
helyzetet az iparosság saját magá-
nak köszönheti. A bútorkereskedő,
az építész gazdag, — de az aszta-
los koldus. Nincs ma az egész or-
szágban olyan asztalos, aki — mint
ő is — 25 évi munkálkodás után
legalább olyan öregséget tudna
biztosítani magának, mint egy nyug-
díjas X. fizetési osztályba tartozó
tiszviselő. A nagynak nagy, — a
kicsinek kicsi adóssága van s sokan,
akik szép vagyont örököltek, azt
gyönyörűen elgyalulták. De azért
még ma is az a helyzet, hogy el-
vállalja a munkát az asztalos, ha
nem keres is, ha tud ezáltal ütni
a másikon. Nemsokára a számlánk
alá nem azt írjuk, hogy alázatos,
hanem azt, hogy kész szolgája, mert
mindanyian készen leszünk. Szív-
leljük meg a Szövetség kiváló ve-
zetőségének szavát s fogjunk össze
végre.

Papp József jó munkát kívánt a
nagygyűlésnek s felhívta a jelenle-
vőket, hogy tömörüljenek egységbe.

Frühwirth Mátyás mint tb. asz-
talos szólalt fel, s ígéretet tett, hogy
mindaddig védeni fogja az alsóház-
ban a kisiparosság érdekeit, míg
be nem jutnak oda a kisiparoskép-
viselők. Az egységbetömörülés kér-
désében elmondott elnöki szavak-
nak nagy fontosságot tulajdonít,

mert az IOKSz-nak feladata a nehéz
időkben a kisiparosságnak hitellel
való ellátása.

Nagy Antal a nehéz helyzetre
mutatott rá. A közterhek és társa-
dalombiztosítói terhek alatt a kis-
iparosságnak össze kell roppanni.
Nem lehet az, hogy a kisiparos az
államnak ingyenes könyvvezetője,
adminisztrátora és adószedője legyen.

A szervezkedés szükségességére
mutatott azután rá, s kifejtette,
hogy politikai nyomást kell a kis-
iparosságnak az illetékes tényezőkre
gyakorolni. — De ki kell küszö-
bölni a konkurenciát egymás köz-
ül, mely oly óriási nagy, hogy még
munkaalkalmak esetén is kiveszi a
kenyeret az asztalos szájából. —
A technika fejlődése pedig paran-
csolólag írja elő gépműhelyek felál-
lítását, ez azonban csak a terme-
lést és értékesítést megkönnyítő
szövetkezésbe tömörülés árán érhető
el. A kérdés megoldása az IOKSz-ra
vár. Én több éven át voltam tagja
az igazgatóságnak, ostromoztam a
hibákat, de most úgy tudom, hogy
reorganizáció állott be. Véleményem
szerint be kell oda jutni mindazok-
nak, akik az iparosság bizalmát élve-
zik. — A kisipari hitel megoldásá-
nak kérdése is az IOKSz-ra vár.
Meg kell a lehetőségét keresni an-
nak, hogy az intézet kiverelkedhesse
az össziparosság javára az elő-
nyöket.

Füredy Lajos rámutatott, hogy
nem lehet különbséget tenni fővá-
rosi és vidéki mesterek között, mert
most a kenyérről és létről van szó.

Felszólaltak még *Dobay Mihály*
(Szeged), *Scheiber Károly* (KKfél-
egyháza), *Fábián Imre* (Cegléd),
Mátray Antal (Kaposvár), *Spitzer*
Sándor (Szeged), *Weitinger István*
(Sopron).

Ugyancsak szombaton este 7 óra-
kor kezdődött az **IPOSz nagy-
választmányi gyűlése**, amelyen
Papp József elnökölt, a napirend
előadója dr. *Dobsa László* volt. A
nagyválasztmány letárgyalta a kon-
gresszus elé beérkezett újabb indít-
ványokat, így ipartestületünk két
indítványát: a kontárok megbün-
tetését kimondó 127. §-nak a fede-
zőmesterekre való kibővítéséről és
a közadók végrehajtása *foganato-
sításának felfüggesztéséről*.

A nagyválasztmányi gyűlés után
ismerkedési estély volt az ipartes-
tület új székházában, amely alka-
lommal a vendégeket *Körmendy*
Mátyás üdvözölte és elnézést kért
a vacsora körül felmerült nehézsé-

gek miatt. Papp József és Fröhwrth Mátyás szólaltak még fel a fehérasztal mellett.

A kongresszus

vasárnap reggel 9 órakor kezdődött. Bevezetőül a Szegedi Polgári Dalárda a Himnuszt énekelte el, majd dr. Dobsa László igazgató tette meg javaslatát a kongresszus vezetésére, a tiszteli teendőik ellátására és a kongresszus tanácskozási rendjének megállapítására.

Papp József a kongresszus megnyitása után üdvözölte a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében megjelent *Kerékyártó György* min. osztály tanácsost, a kisipari ügyek kormánybiztosát, a pénzügyminiszter úr képviselőjében megjelent *Kolb Árpád* m. kir. pénzügyigazgatót, a m. kir. Ferencz József tudományegyetem képviselőjében megjelent *Györffy István* rektort, Szeged város képviselőjében jelenlevő dr. Somogyi Szilveszter polgármestert, *Kun Béla* és *Fröhwrth Mátyás* országgyűlési képviselőket, *dr. Pálffy József* kormányfőtanácsost és Székely Géza soproni kamarai alelnököt. *Somogyi Szilveszter* polgármester Szeged városa nevében bensőséges szeretettel köszöntötte az Ipartestületek Országos Szövetségét a Szegedi Ipartestület új székházában. Beszélt a gazdasági depresszióról, amelynek folyamánya az általános elszegényedés. A mai nehéz helyzetben különösen fontos jelentősége van a kongresszusnak, csak a személyeskedéstől és túlzástól kell óvakodni. Azt kívánta, hogy áldja meg a Mindeható a tanácskozási összeült iparosság elméjét bölcseséggel, hogy áldás és eredmény kísérje a munkálkodást.

Kerékyártó György a kereskedelemügyi, — *Kolb Árpád* a pénzügyminiszter urak üdvözlését tolmácsolta.

Györffy István egyetemi rektor gyönyörű és gondolatgazdag beszéd kíséretében tolmácsolta az egyetem erőt, eredményt, kitartást kívánó szíves üdvözlését.

Gyönyörű párhuzamot vont azután a tudomány és a praktikus élet művelői között. Mit ér a tudós munkája, elgondolása, ha nincs, aki azt létesíteni tudja. Éppen ezért az iparosság fele jobbunk, fegyvertársunk, jobbik felünk.

De összefűz bennünket az is, hogy az iparosság nagytudományú embereket adott. Egy pozsonyi hentesmester híres csillagász, a brassói

Taibel szalámigyáros európai hírű bogárgyűjtő volt. A mohászat legnagyobb rendszertani művét *Leopold Lösske* berlini órásmester alkotta meg. A harmadik szál, ami összefűz bennünket, az a cserkészet. Az egymásrautaltság nagy, mert külön-külön leromlottunk, mert nem találtuk meg egymást.

Nemcsak a forgalmiadót kell egyfázisra hozni, hanem fiainkban az egész nemzetet.

A vásárkérdésben is találkozunk kell, mert szükség esetén mindannyian vásárra visszük a bőrünket.

A mozdony és a mozdonyvezetője egymásra vannak tehát utalva.

Szól a vonat, — fűttszó, — szálljunk tehát fel és a legközelebbi pihenő Brassó városra.

A remek beszédet, — amelyet iparosságunk hatalmas tapsal jutalmazott — *Papp József* elnök köszönte meg a tudósnak, majd pedig beszámolt a szolnoki kongresszus óta történetéről.

Az iparosság körzetekbe való megszervezése a múlt évi kongresszus határozata alapján szép eredménnyel folyt, s ma már az iparosság 70 százaléka egy táborban van.

A kongresszusi határozatokat az IPOSz vezetősége illetékes helyre juttatta, de intézkedés a helyzet javítására nem történt. Ennek a negligálásnak részben magunk vagyunk az okai, s addig ne is várjuk helyzetünk jobbrafordulását, amíg a széthúzás lesz úrrá rajtunk. Az iparosság közé mesterséges kezek éket vertek, de a 24-ik órában baráti kezet kell szorítanunk, s helyreállítani a békét az egész vonalon, így az *Országos Kézműves Testülettel* és a *Kereskedelmi és Iparkamarákkal* is.

Schneider Mátyás (Békésgyula) szólott elsőnek az elnöki bejelentéshez, s elmondotta, hogy a székesfehérvári események óta aggodalommal tekintett az iparosjövő elé. Ő megalkuvás nélkül *kézműves kamarai* párti, de az iparosegységet az egész vonalon, minden áron meg kell teremteni. Ennek a békehangnak ő adott a békésvármegeyi körzeti gyűlésen kifejezést, s indítványozza itt is, hogy üdvözölje az iparosság gróf Hadik Jánost, s valami fővédnöki tisztségre nyerve meg.

A vegyes érzelmekkel fogadott beszéd után *Kinitzky Antal* (Sopron), majd *Mayer Bertalan* (Kaposvár) pártolólággal szólta hozzá a kérdéshez, de utóbbi felszólaló hangsúlyozta, hogy ne szolgálai lealázko-

dással történjék az üdvözlés. *Nyommarultak, lerongyolódottak vagyunk, de nem szolgáljuk; óvatosságot kérek, — mondotta — mert legyőzötteknek el nem ismerjük magunkat.*

A helyesléssel fogadott beszéd után *Nagy Antal* emelkedett szólásra, s általános figyelem közepette beszélt az IOKSz törvényszerű feladatáról: szövetkezetek létesítéséről és iparfejlesztési programjáról. Mivel a reáértett feladatoknak 1927-ig nem tudott ez az intézmény megfelelni, hiába igyekezett többek között ő is odabent munkálkodni; ezért robbant ki a székesfehérvári kongresszuson a dolog. Most azonban úgy tudja, hogy gróf Hadik János erélyes kézzel belenyúlt a dologba, s meggyőződése az, hogy teljesíti azokat a kívánásokat, amelyeket az iparosság az intézménnyel szemben táplál.

Éppen ezért, mivel gróf Hadik Jánost sem én, sem más személyileg megbántani nem akartam, s mivel a legnagyobb önzetlenséggel és jóakarattal fáradozik az iparosság érdekében, *kijelentem, hogy mélyen sajnálom és fájjalom az ott elhangzottakat és nagyon szeretném az egészet meg nem történnék tekinteni.* Keresni kell a békés légkört, s kéri a kongresszust, hogy a kiengesztelődéseket keresse, s a kapcsolatot és összeköttetést találja meg.

Fröhwrth Mátyás hangsúlyozta, hogy ha a Ker. és Iparkamarák őszintén akarják a békét és az iparosság boldogulását, be kell látniok, hogy az ő működésük mellett szükség van egy független érdekképviseleti szervre, s el kell fogadniok az iparosság többségének véleményét. Az IOKSz pedig a hitelkérdés megoldására hivatott. Őszinteséggel kell keresni azt a mesgyét, amely egymás megtalálásához vezet.

Majd a következő határozati javaslat elfogadását kérte:

„Mondja ki a kongresszus, hogy az iparos szervezetek közötti őszinte béke megteremtésének hiva.

Szükségesnek tartja a kongresszus, hogy az összes országos jellegű iparos — szervezet között az együttműködés biztosított és a kongresszusnak az az álláspontja, hogy az iparos — szervezetek az egymás elleni küzdelemben elpazarolt energiát inkább és elsősorban az iparosság egyszisztenciális kérdéseinek megoldására fordítsák.

Fejezze ki a kongresszus azon

óhaját, hogy úgy, amint az Ipartestületek Országos Szövetsége, Országos Iparegyesület, Iparos Szövetség, a Keresztény Iparosok Országos Szövetsége és a Magyar Iparos Szövetség között sikerült a szoros együttműködést megteremteni, úgy biztosítsák a többi iparos szervezetekkel való együttműködés is. Kívánatosnak tartja a kongresszus, hogy a barátságos viszony teremtesék meg a Hadik János gróf elnöksége alatt működő Iparosok Országos Központi Szövetkezetével is, mint az iparosok egyetlen törvényes gazdasági szervezetével, amely építtessék ki olyan iparoshitel szervezettel, amit a mai nehéz gazdasági viszonyok megkövetelnek és ennek az intézménynek kifejlesztésére és nagyváltatására felkéri a kongresszus Hadik János grófot.

A határozati javaslat elfogadása után a következő üdvözlő táviratot küldték el gróf Hadik Jánosnak:

„A magyar Ipartestületekben tömörült iparosság mai szegedi kongresszusán örömteljes meglepéssel állapította meg, hogy Nagyméltóságod a magyar kézműves és kisiparosság erkölcsi és gazdasági érdekeiért olyan nagyértékű munkát végez, amelyik a hazafias társadalmi réteg teljes elismerésére és hálás köszönetére érdemes. Amikor ezért a magas támogatásért Nagyméltóságodat őszinte tisztelettel üdvözzöljük, ugyanakkor arra kérjük, borítson fátyolt a multra, fogadja meleg szívébe az egész kisiparosságot és támogassa őt a magyar feltámadásért rögzös úton is bizakodással folytatott munkájában.”

Az üdvözlő távirat felolvasása után Papp József elnök — bár tudomásunk szerint hozzászólásra volt még jelentkező — a vitát (?) bezárta, s a táviratot elküldötték az IPOSz elnökségének és társelnökeinek aláírásával.

Az ipartestületi kiküldöttek jelentékeny része ezután a folyosóra vonult, hogy a hirtelen történt fordulatról információt szerezzen s így Papp József elnök további előadását már megcsappant hallgatóság előtt tartotta meg.

Mindenekelőtt örömmel állapította meg, hogy a békegalambot neki sikerült kiröppenteni, majd előterjesztést tett a Kézműves Kamaráról s bejelentette, hogy az IOKSz-al kapcsolatos kívánságokról és a kisipari hitel megoldásáról most már közvetlenül fog az IPOSz elnöksége tárgyalni, mert eddig csak levél-

váltások történtek.

Kun Béla hódmezővásárhelyi országgyűlési képviselő és ipartestületi elnök emelkedett ezután szólásra s gyönyörű beszédben fejtegette, hogy a kormány a Kézműves Kamara ügyében már állást foglalt s e kérdésben nem szabad tovább amerikaiálni. Szálljon le a kormány az élet feneketlen mélységeibe s akkor meg fog győződni arról, hogy más pénzügyi és adópolitika bevezetése szükséges, hogy az értékes termelőosztályok fennmaradhassanak.

A mostani pénzügyi politika megteremtője éppen Bud János, akkori pénzügyminiszter volt, mint kereskedelemügyi minisztertől elvárjuk tőle most, hogy hozza helyre a hibákat, s csakugyan az ország első iparosa és kereskedője legyen.

Papp József elnök ezután bejelentette, hogy a férfi- és női fodrász iparok között fenálló ellentét még mindig nincs elintézve, javaslatára kimondotta határozatilag a kongresszus, hogy a kereskedelemügyi minisztert anketé összehívására, s azon e kérdés igazságos elintézésére kéri fel.

A tárgysorozat következő pontja *dr. Dobsa László* előadása volt az ipartörvény sérelmes szakaszainak módosításáról és a kontárkérdés megoldásáról, amelyet — úgyszintén a határozati javaslatot — lapunk mult számaiban már közöltük. A kongresszus néhány módosítással a határozati javaslatot elfogadta.

Vágó Viktor, a Budapesti Női fodrászipartestület elnöke azt kérte, hogy a női fodrászipar vétessék ki a túlnyomóan nők által üzött iparok megjelölése alól és a nők is akképpen igazolják a képesítést, mint a férfiak. *Végh Gyula*, a Budapesti Mészáros Ipartestület főjegyzője a kongresszus nagy helyeslése közepette azt követelte, hogy az állam és a város és a községek tiltassanak el a képesítéshez kötött iparok üzésétől még akkor is, ha azt gyárszerűen folytatják. *Kukla József* (Kispest) a kontároknak a hatóságok által fokozottabb üldözését kérte. *Kubicza Sándor* (Oroszáza) arra mutatott rá, hogy azokat az egyéneket, akik kontároknál dolgoztatnak, szigorúan büntessék meg a hatóságok.

Farkas Elek, a Budapesti Építőmesterek, Kőművesmesterek és Építési Vállalkozók Szövetségének igazgatója tartott ezután élénk figye-

lemmel hallgatott előadást az építőipar sérelmeiről. Ez az iparág, amely *harminc* szakmát egyesít magában, kettős okból is válságban van. Elsősorban is nincs munka, másodsorban pedig munkavállalás esetén nem lehet a megszolgált követeléshez hozzájutni.

Részletesen foglalkozott előadó a közelmúltban megjelent mérnökmunkarai rendelettel, amely rendelkezés fennálló törvényes intézkedéseket sért meg. A jövőben nem vállalhat munkát csak az az egyén, aki a kamarának tagja, még az esetben sem, ha a törvény által előírt képesítéssel rendelkezik is.

Majd eseteket sorolt fel az építőipar újabb sérelmeiről, végül határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint kívánja a kongresszus a mérnökmunkarai rendelet megszüntetését.

Györbíró István a Budapesti Kőműves- és Kőfaragómesterek Ipartestületének főtitkára az építőipari törvény megalkotása tárgyában nyújtott be határozati javaslatot.

Az idő előrehaladott voltára való tekintettel, elnök a kongresszust délután 3 órára elnapolta s a kongresszus tagjai társaságban vettek részt az Ipartestület termeiben. Felszólaltak a fehérszta mellett *Körmeny Mátyás* felsőházi tag, *Kerégyártó György* min. oszt. tan., *Nagy Antal*, *Ullmann Jákó* (aki Nagy Antaltól kért bocsánatot), *Papp József* és *Szöllőssy Ferenc* (Székesfehérvár).

Füredy Lajos, az Asztalosmesterek Orsz. Szövetségének titkára beszélt délután a kisiparosság adópanaszairól. A munkátlanság és a szanalással előállott nehéz helyzet következménye az, hogy az iparosság legnagyobb igyekezete mellett sem tud eleget tenni kötelezettségének.

Határozati javaslata a következőképpen szól:

„Az Ipartestületek Országos Szövetsége által 1929. szept. 22-én, Szegeden megtartott Országos Iparos Kongresszus megállapítja, hogy a huzamosabb idő óta nagyfokú munkátlansággal küzdő kézművesiparosság a legválságosabb helyzetben küzd és a különféle köz és szociális terhek súlya alatt az összeroppanás veszélye fenyegeti. Megállapítja a Kongresszus, hogy a kézművesség a mai leszorított árak és a megrendelők tönkretartásából eredő veszteségek miatt a létfenntartáshoz legszükségesebbeket sem képesek megkeresni s így a kirótt legtöbb

esetben hosszabb időtartamra megállapított adókat a legjobb akaratára ellenére sem képes megfizetni.

Az iparosság helyzete a legkésőbbbejövő és az egzisztenciák tizezreinek pusztulását a munkák megindításán kívül csupán a közterhek hatékony leszállításával lehet megakadályozni.

Éppen ezért a Kongresszus felkéri a m. kir. Kormányt a kézművesiparosság adóterheinek messzemenő, a munkátlansággal, a nagy verseny okozta leszorított árak mellett kialakuló üzleti eredmény figyelembe vételével történő megállapítására és ilyenkor az adóterhek messzemenő, a teherbíróképességgel arányos leszállítására. A kongresszus felkéri továbbá a Kormányt:

1. Olyan intézkedések megtételére, hogy a kisiparosok adó kivétele az eddigi becslés helyett első sorban az adózók vallomásai, továbbá a hivatalos érdekképviseltek véleménye alapján eszközöltesék.

2. Az adóalapok megállapításánál vételessék figyelembe minden olyan körülmény, amely a kisiparosok jövedelméről a tényleges tiszta helyzet megrajzolásához szükséges.

3. Az iparosok hosszabb időn át tartó és az ez esztendeihez hasonló munkátlansága a legmesszebbmenőleg figyelembe veendő.

4. Az ideizhez hasonló munkátlanság alapján az adóalanyok megmentése érdekében, miként az a gazdatársadalommal szemben teljesen indokoltan történik, a munkátlansággal, veszteségekkel súlytott iparosok aszályszerű adó elengedésben részesítendőek.

5. Az iparosok említett munkátlansága és keresetnélkülisége alapján az adótartozások részletfizetési kedvezmények és haladékok iránt benyújtandó kérvények a legnagyobb megértéssel intéztessenek el a végrehajtási eljárások az iparosok fizetőképességeinek bekövetkeztéig a kérelmek haladéktalan elbírálása alapján szüneteltessenek.

6. A kisiparosok helytelen adó kivételei ellen megindított jogorvoslati eljárások a legméltányosabb keretek között folytatandók le, a kisiparos igazának bizonyítása ne kötéssék olyan követelményekhez, melyeket a kisiparos produkálni képtelen.

7. Az ipari üzemek racionalizálása érdekében eszközölt beruházások kiadásai az osztrák példa alapján öt éven keresztül legalább is

fele összegben mentesitene az adókötelezettség alól.

Az általános forgalmi adóval kapcsolatban megállapítja a kongresszus, hogy ezek az adónemek a külföldi és velünk versenyben lévő államok iparával szemben hátrányos helyzetbe hozzák a hazai ipart és arra oly súlyos megterhelést jelentenek, melyek az eredményes és versenyképes termelést, főként a külföldi exportot, lehetetlenné teszik.

8. A fényüzési és általános forgalmi adók mielőbbi teljes megszüntetését kéri;

9. Elsősorban is a kisiparosoknak a forgalmi adó alól való mentesítését, esetleg a tiszta, csupán az anyagot adóztató egyfázisú adórendszer bevezetése alapján.

10. A megszüntetés bekövetkeztéig, az átalányok legigazságosabb megállapítását, csökkenő forgalom esetén azok haladéktalan leszállítását.

11. Az export elősegítése érdekében a forgalmi adó visszaterítés kiterjesztését.

12. Az összes közszükséglet tárgyát képező élelmi cikkek és ezzel azonos fogalom alá eső ipari termények, valamint a kizárólag külföldről beszerezhető anyagok forgalmi adó kötelezettségeinek azonnali megszüntetését.

13. Az adózással járó és az iparosokat terhelő adminisztrációs munkák lehető teljes kiköszöbölését vagy legalább is minimumra csökkentését.

14. A több gyermekes adózók adóalapjának németországi példa alapján leendő, a mainál fokozottabb mértékű kedvezőbb megállapítását és végül

15. általában olyan adózási politika gyors megteremtését, amely épen az adó alanyok megmentése, megtartása és megerősítése érdekében a legmesszebbmenőleg számol az iparosok teherbíró képességével s így igazságos, arányos és az ország pénzügyeinek érdekeit is szolgáló folyamatosan biztosított közteherviselés megteremtésére törekszik.

Végh Gyula, a Budapesti Mészárosipartestület főjegyzője a húsforgalmi adórendelettel kapcsolatos sérelmek tárgyában a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

„Az Országos Iparoskongresszus kívánja, hogy úgy Budapest székesfőváros területén, mint a vidék bármely más helyén az egyfázisú húsforgalmi adó mindig az élőállat

vétele alapján állapíttassék meg és ezért felkéri a m. kir. pénzügyminiszter urat, útasítsa az alsófokú adóhatóságokat, hogy a húsiparos által előterjesztett és igazolt élőállatárát vegye mindig a forgalmi adóalapjául.“

Mindkét határozati javaslatot Schwartz Manó (Budapest) módosító indítványával együtt a kongresszus elfogadta.

Dr. Miklós Ferenc fővárosi bizottsági tag a keleti konferencia ügyével foglalkozott és tiltakozott minden újabb jóvátételi teher ellen. Az egész kongresszus, mint egy ember, percekig tiltakozott óriási zaj közepette Magyarországnak újabb igazságtalan megadóztatása ellen.

Simay Elemér dr., az Ujpesti Ipartestület ügyésze az iparosság politikai érvényesülésének kérdését fejtegette. Elfogadott határozati javaslat a következő:

„Kimondja a kongresszus, hogy multhatatlanul szükségesnek tartja, hogy az ország negyedmilliót meghaladó kisiparossága nemzeti és gazdasági értékének megfelelő arányban helyet foglaljon az országgyűlés mindkét házában. Evégből feliratot intéz a m. kir. Kormányhoz és felirattal fordul az országgyűlés mindkét házához aziránt, hogy

a) Az ipartestületi reformról és a kézműves kamaráról törvényben oly rendelkezés vételessék fel, melyszerint az Országos Kézműves Kamarának mindenkor elnöke a felsőháznak hivatalból rendes és első alelnöke hivatalból póttagja legyen.

b) A jelenlegi választójogi törvény reformáltassék akként, hogy a magyar kézműves- és kisiparosság érdekképviselői alapon a magyar országgyűlés képviselőházában megfelelő képviselőt nyerjen.

c) Addig is, míg a fenti kívánások törvényhozás úton honorálatnának, intézkedjék a m. kir. Kormány a tekintetben, hogy mindazon kérdésekben, melyek a magyar kézműves és kisiparos osztály egzisztenciális érdekeit érinti, mint az ipartestületeknek és az ipartestületekbe tömörült képesített iparosoknak ezidőszereint egyetlen hivatalos intézménye: az Ipartestületek Országos Szövetsége meghallgattassék bármely kormányzati ág körébe tartozó legyen a kérdés, mely felett dönteni kell.“

A tárgysorozat következő pontja Müller Antal kereskedelmi tanácsos, a KIOKSz ügyvezető elnöknek előadása volt a tanoncoktatás

reformjáról. Beszél a gyakorlatibb szakoktatásról, az ipari továbbképzésről, s arról a sérelemről, hogy a tanonciskolai mulasztásért minden felszólítás mellőzésével a mestert büntetik. Egyhangulag elfogadott határozati javaslata ekképpen szól:

„Mondja ki az országos iparos kongresszus, hogy a tanonc műhelyi és iskolai oktatása érdekében, ugyancsak az iparos továbbképzés fejlesztésére a következő határozati javaslatot hozza;

1. Szükségét látja a kongresszus, hogy azok, akik ipari pályára lépnek, legalább az *elemi iskola négy osztályának* sikeres elvégzését igazolják. Továbbá azon szakmánál, ahol az érdekeltségek ezt kérik, az ipartörvény 84. § a 3. bekezdése értelmében magasabb iskolai végzettség igazolása kötelező.

2. Szükségesnek tartja a kongresszus a tanoncok eredményesebb szakkiképzése érdekében a tanonctartást szabályozni olyképen, hogy a segéd nélkül dolgozó mester legfeljebb 2 tanoncot tarthat, a rendszeresen segédeket foglalkoztató mesterek pedig, minden segéd után további egy-egy tanoncot tarthatnak.

3. Ha a tanonc a szakvizsgán nem mutatott fel kielégítő eredményt, vagyis elbukik, adassék meg a tanonevizsgáló bizottságnak az a szankció, hogy a tanoncot két hónaptól hat hónapig terjedő időre visszavethesse, melynek elteltével új szakvizsgát tartozik tenni.

4. A tanonciskolai idő beosztása miatt általános panasz van, miért is kéri a kongresszus a kultuszminiszter urat, hogy ezt módosítsa olyképen, hogy a tanonc szakoktatásának és a mester súlyos gazdasági helyzetének figyelembe vételével, az érdekeltségek meghallgatásával, s a helyi viszonyoknak figyelembevételével mellett történjék. Ugyancsak kérjük a levanteoktatásnak vasárnapra való áttételét.

5. Kéri továbbá a kongresszus a kultuszminiszter urat, hogy azon tanoncok, kik január elseje után szerződnek, ezen megkezdett tanévben a tanonciskolai kötelezettség alól felmentessenek, miután a késői beiratkozással úgyszólván az osztály tanmenetét.

6. Általános panasz az, hogy a tanonciskola mulasztásért, — minden felszólítás mellőzésével — a mestert büntetik. Kéri tehát a kongresszus, hogy a tanonc iskolai tá-

volmaradását írásban feltétlen közölni kell a mesterrel s csak ha a mester igazolással nem élt, vagy pedig a tanonc iskolai ellenőrző könyvét ellenőrizni elmulasztotta, ez esetben legyen szabad büntető szankciót alkalmazni.

7. A tanonc szakszerű és gyakorlati oktatása érdekében kéri a kongresszus a minden szakmára kidolgozott szaktanmenetet bevezetni s azt az egész országra kiterjeszteni, a szakrajztanítással pedig kéri lehetőleg a szakiparokat megbizni.

8. Javasolja a kongresszus — a főváros mintájára — az egész országban bevezetni a tanonciskolai felügyelő bizottságot, melynek tagjai pedagógusok s önálló iparosok legyenek. Ezen felügyelő bizottságnak évközben többször és rendszeresen kötelező legyen az összehívása.

I. Az ipari továbbképzés érdekében kéri a kongresszus, hogy rendelteti úton köteleztessék a segédi vizsgaletele. Iparigazolvány csakis a sikeres segéd, illetve mestervizsga után adható ki.

II. Továbbá kéri a kongresszus, hogy az iparosok részére mester-tanfolyamok létesítsenek, melyen magasabb elméleti és szakismeretek elsajátíthatók legyenek.

III. Kéri a kongresszus, hogy az állami költségvetésbe vétessék fel egy megfelelő összeg, az ipari továbbképzés céljára és ezen összeg felhasználásával rendeztessenek az egész országban szakmánként továbbképző tanfolyamok, miáltal az ipari fejlődés biztosítható.

IV. Mindezen kérdések szakszerű megbeszélése érdekében felkéri a kongresszus a kereskedelmi miniszter urat, adjon módot a fenti kívánságok megtárgyalására.

Rácz Antal, a szegedi ipartestület alelnöke az ipartestületi szék-házak ügyét terjesztette elő s az iparosok lakáskérdésének megoldását sürgette.

A Társadalombiztosítóval kapcsolatos kívánságokat *Lippay István dr.* az Iposz tb. igazgatója tárta a kongresszus elé. A járulékok csökkentésén kívül a 24°/oos kamatpótlék leszállítását követelte, s azt is kérte, hogy a Társadalombiztosító Intézet a befizetett járulékokat ne a felgyülemlett kamatokra számolja el, hanem mindenkor a korábbi időről fennmaradt biztosítási járulékok ki-egyenlítésére. Kívánta, hogy az iparosság súlyos gazdasági helyzetére

való tekintettel a Társadalombiztosító vezetősége ne éljen előleghelyettesítő jogával, hanem a viszonyok kényszerű hatása következtében reformálja meg a baleseti járulérendszerét olyképen, hogy iparosok utólag fizethessék a baleseti járulékokat.

A vásárgy rendezéséről *Szöllösy Ferenc* (Székesfehérvár) beszélt. Határozati javaslatát egyhangulag elfogadta a kongresszus azzal, hogy kívánja a kirakodó országos vásárok további engedélyezésének leépítését, a meglévőknél városok, járási székhelyek, esetleg 3—4000 lakosú községekre való leredukálását, addig is azonban azokról a vásárokról az iparigazolvánnyal és műhellyel nem bíró árusok távollétét, országos érvényű vásári rendtartás megállapítását, állat- és kirakodó vásároknak két külön nappal egynapra való összevonását, megfelelő vásárhelyek biztosítását és elegendő helypénzek életbeléptetését.

A kongresszus ezután még az ország több ipartestülete részéről előterjesztett kívánságokkal foglalkozott, majd azt a késő esti órákban Papp József elnök bezárta.

Megint „enyhitik“ a kisiparosok forgalmiadóját

A pénzügyminiszteriumból kiszivárgott hírek szerint a kisiparosok forgalmiadója ügyében újból megbeszélések folynak. Ideje is volna már, ha végre belátnák, hogy a kisembereket ez az adó nyomasztólag és igazságtalanul sújtja, az államkincstár szempontjából pedig nem jelent lényegesen nagyobb bevételt.

Mint hírlik, egyelőre arról van szó, hogy az eddigi két százalékos adókulcsot azoknál a kisiparosoknál, akik egyedül, vagy 1—3 tanonccal dolgoznak, le fogják szállítani, — tekintetbe fogják továbbá venni az adómegállapításnál, hogy az iparosnak hol van a műhelye.

Mindez megint egyenlő a nagy semmivel. Az adókulcs leszállításáról beszélnek, holott a kisiparosok már évek óta az egész vonalon átalányoznak.

Mindenki emlékezik még azokra a ravasz műveletekre, amikor a forgalmiadókulcsot 3 százalékról 2 százalékra „mérsékelték.“ Ez a gyakorlatban szinte az egész vonalon úgy ment végbe, hogy az átalányösszegeket egyszerűen felemelték, vagyis a „leszállított“ adókulcs mellett a kisiparosok forgalmiadója számtalan esetben emelkedett.

Nem komoly beszéd az sem, hogy azután figyelembe fogják venni a kisiparosok üzleteinek a fekvését. Az átalányozás négy év óta tart. Az átalányok kiszabásánál mindig is azt az irányelvet kellett tulajdonképpen szem előtt tartani, hogy az adózó üzleti körülményei, tehát üzletének fekvése is, minő üzleti forgalomra enged következtetni. A pénzügyminiszteriumból elindult ilyenmű kombináció tehát nem volna egyéb, mint nyílt beismerése annak, hogy eddig hosszú éveken keresztül ilyen szempontok nem vétettek figyelembe.

A kisiparosok forgalmiadójánál egyetlen igazságos, logikus megoldás lehetséges csak. Annak beismerése, hogy a pusztá munka nem lehet tárgya annak a forgalmiadónak, amelyet mindenütt az egész világon adás-vételi ügyletek adójának tekintenek. A kisiparosokat egészen mentesíteni kell a forgalmi alól. Meg kell szüntetni azt az égbekiáló igazságtalanságot, hogy forgalmiadó átalányok hamis burokjában külön egyenesadókkal sújtsák az olyan kisembereket, akik két kezük munkájából igazán csak máról-holnapra tengődnek.

E cikkünkhöz még figyelmeztetésül annyit fűzünk hozzá, hogy a jövő évi forgalmiadó átalány megállapítása céljából a helyszini adatfelvételezéshez a forgalmiadó hivatal tisztviselői már hozzáfogtak.

Figyelmeztetjük iparostársas-

inkat az adatfelvételezés fontosságára, mert ettől függ jövő évi átalányuk. Diktáljanak jegyzőkönyvbe minden olyan adatot, mely forgalmuk csökkenését igazolja s különösen ne feledkezzenek meg azt számításba vétetni, hogy *esetleges munkásai szezonmunkások*, mert e ténynek az átalány megállapításánál fontos jelentősége van.

Hozzászólás Léhner István előadásához.

Egy európai tudású, széles látókörű és nagy intelligenciájú *kisiparos* előadásában volt alkalma gyönyörködni annak a kevés számú érdeklődőknek, akik Léhner István előadását végig hallgatták.

Annyi erő, meggyőződés és tárgyilagosság sugárzott ki előadásából, hogy bátran megállapíthattuk azt, hogy csak egy hazáját, nemzetét és iparostársait őtintén szerető emberbarát beszélhet így.

Léhner István előadása már csak abból a szempontból is érdekelhet bennünket, hogy olyan iparosproblémák megoldása körül mozgott, amely problémákról lapunk számtalan esetben tett említést, s mintegy beigazolást nyert ő általa annak az iránynak a helyessége, amely irányban a „Kisiparos“ halad.

Lapunk már három esztendővel ezelőtt tett említést arról, hogy a kisiparosságnak tömegcikk *gyárszerű előállítására* és a *kereskedelemben* való bekapcsolódásra kell súlyt fektetni, ha a gyáriparral a versenyt fél akarja venni. De rámutatott az előadó a *Kézműveskamara* felállításának szükségességére, a vámok rendszabályozására, de főként az iparosság *értelmi színvonalának* az emelésére. Ime ezek a problémák, amelyekért a „Kisiparos“ is küzd.

Léhner István előadása, bármennyire egyszerű és szép volt, de ha csak a pusztában kiáltónak szava lesz, ha csak meghallgattuk azt és ezzel napirendre térünk föltötte és marad minden úgy, amint volt — nem érünk vele semmit.

Az említett előadással kapcsolatban egy indítványt leszek bátor tenni.

Egy állami vagy városi hozzájárulással létesíttessék az *Iparegyesület* köbelében *egy tudakozódó*

vagy elhelyező iroda. (Az elnevezés nem fontos.) Ennek élére egy üzleti tudással és értékkel rendelkező egyén állíttassék, aki úgy a belföldi, mint a külföldi piacok szükségleteit jól ismeri, összeköttetésbe lépne a tömegcikkeket igénylő hatóságokkal és intézetekkel és figyelemmel kísérné a versenytárgyalásokat.

Összeírna szakmák szerint azokat az iparosokat, akik igényt tartanak, illetve tömegcikk gyártására vállalkoznak, részben, vagy egészben és számontartaná azt.

Tegyük föl: Versenypályázat hirdettettnék 500 katonaruhára. Az illető tisztviselő egy pontos kalkulációval kapcsolatban beadná a pályázatát azoknak a szabóknak a nevében, akik erre a munkára igényt tartanak, a munkát, ha megkapta, az igénylők számarányában azt szétosztaná, a munka befejezése után, az érte járó összeget felvenné és szétosztaná.

Igy járna el a többi iparágaknál is.

Előfordulhatna az az eset is, hogy anyagbeszerzésről is kellene gondoskodni. Ebben az esetben a munkát igénylő iparosok révén, készpénz útján, vagy váltófedezettel megvenné az összes anyagot, az igénylők között szétosztaná, a munka befejeztével a váltót rendezné, a fennmaradt üzleti hasznot pedig részarányosan szétosztaná a vállalkozók között.

Egy munkaközvetítő intézményféle volna ez, aki a piacok és a munkáltatók szükségleteit tartaná számon, egyben az anyagbeszerzésről gondoskodna és minden kalkulációt elvégezne, üzletet kötne stb.

Később magától alakulna ki ez az intézmény, de legelső sorban az iroda megindításához egy kis állami támogatásra, egy kaucióval rendelkező nagyon ügyes emberre, az iparosság részéről pedig az ügy felkarolására volna szükség.

HIREK.

— **Országos vásár.** Az alpári országos vásár — a községi előjáróságtól vett hivatalos értesülésünk szerint október 6-án tartatik meg.

— **A Kovács szakcsoport** okt. hó 3-án, csütörtökön este 8 órai kezdettel szakosztály ülést tart az Iparos-Otthon helyiségében, amelyre a szakosztály tagjait ezúton is meghívja a szakosztály elnöksége.

— Pálffy Dániel siremlékének felavatása. A szegedi országos iparos kongresszussal kapcsolatosan f. hó 23-án avatták fel a Szeged-belvárosi temetőben a kézművesiparosság néhai nagynevű vezérének, Pálffy Dánielnek siremlékét. Az Iparosság nagy számban vonult a belvárosi temetőbe és a siremléknél Dobsa László dr. az IPOSz igazgatója mondott mély gondolatokkal teli nagyhatású beszédet. Ugyanakkor az iparosok kegyeletük jeléül koszorút helyeztek Pálffy Dániel sírjára.

— A kalaposmesterek a kalap nélküli viselet ellen. A Kalaposmesterek Országos Egyesülete idei vándorgyűlését Szegeden tartotta meg. Az ülést Lőrincz Sándor ügyvezető elnök vezette. Kiss László ipartestületi főjegyző Kertész Lajos (Budapest) Horváth Nándor (Kiskunfélegyháza) Iklódy Molnár József (Nyiregyháza) egymásután tiltakoztak a kalap nélküli viselet ellen, úgy esztétikai, mint egészségügyi szempontból. Felhozták, hogy az utóbbi időben a kalap nélküli viselet következtében az idősebb emberek könnyen meghűlnek és a fiatalabb nemzedék egészségére is káros a gombamódra szaporodó kalap nélküli viselet. Ezután a fleckalapot gyártó nődivatkalapkészítők megrendszabályozását követelték és felkértek a kereskedelmi minisztert, hogy az utasítsa a rendőri büntető bíróságokat, hogy esetenként a legszigorúbban büntesse meg ezeket a kontárokat. Azt is kérik, hogy a főváros tanácsa külön kalapkészítő iparostanonciskola fellállítását rendelje el. Végül pedig elhatározták, hogy a kontárok üldözését az egész országban tovább folytatják.

— Az iparostanulók közül kik mentetnek jel a tanítás alól a kecskeméti országos vásár napján. Országos vásár napján csak azok az iparostanulók menthetők fel tanítás alól, akik vásár napján az árusításnál segédkeznek. Az összes ruházati (cipész, szabó, takács) általában fel van mentve, más iparágbeli tanulók közül csak azok, akiknek munkaadójuk igazolja, hogy tanonca a vásár miatt csakugyan nélkülözhetetlen, Leánytanoncok országos vásárokon teljes számban és pontosan megjelenni kötelesek, máskülönben igazolatlan mulasztóknak jegyeztetnek be.

Kisiparosban hirdessen!

— A kispesti ipartestület revíziós zászlójának felszentelése. Megható ünnepek keretében szentelték fel folyó hó 8-án a kispesti ipartestület revíziós zászlóját, melyen Nagy- és Csonkamagyarország térképe és az a felhívás van kihimezve: „Dolgozzatok Magyarországot!” Az ünnepség a kispesti ipartestület székházában kezdődött, hol Herczegh Ferenc megbízásából Barát J. a Revíziós Ligának igazgatója lendületes beszéddel üdvözölte Kispest iparosságát. Majd a zsidó rabbi megáldotta a zászlót s utána egész Kispest az evang. és a református templomba vonult, hol az említett vallásfelekezetek papjai megáldották a zászlót. Ezután a római katolikus templomban szentelték fel a zászlót. A kispesti ipartestület helyiségében folytatódott az ünnepség, melyen Taigiszter Lajos elnök ismertette a kispesti ipartestület történetét, majd vitéz Válya Gyula, Kispest polgármestere a város nevében mondott avató beszédet, Rózsa Lajos dr. Kispest főügyésze pedig az ipartestület nevében tartotta avató beszédét s átvette a zászlót. Az ünnepség keretében diszoklevéllel tüntették ki a 25 év óta működő önálló kispesti iparosokat. A fényesen sikerült ünnepség után társas ebéd következett, melyen számos felköszöntő hangzott el, s különösen éltették Taigiszter Lajosné urnót, az ipartestületi elnök feleségét, ki a zászlóanyai tisztet töltötte be.

Laptulajdonos: A Kecskeméti Ipartestület.
Felelős kiadó: Szabó Sándor ipartest. elnök.

OLVASD ÉS TERJESZD A

„KISIPAROS“-t.

96 pengős

egységárban finom gyapjuszövetből elegáns ruhát készít KOVÁCS LAJOS férfiszabó Bem-utca 4. szám. —

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

KÖSZÖRÜL

JÓTÁLÁSSAL!
FODRÁSZOLLÓT — —50 P-ért
BOROTVÁT — — — — — 1- — — — —
HAJVÁGÓGÉPET — — — — — 1- — — — —
NIKKELEZÉST vállal
JÁMBOR, TROMBITA-UTCA 6. SZÁM.

A Kisiparost minden iparos olvassa: hirdetési eredményesek. Hirdesse cikkeit a Kisiparosban.

NYOMTATVÁNYAIT

OLCSÓN,
IZLÉSESEN
ÉS PONTOSAN A

„HUNGÁRIA“

NYOMDA R-T.

nál SZEREZHETI
BE. KECSKEMÉT,
ARANYJÁNOS-U. 6
SZÉCHENYI-TÉR 1

Kérjen árajánlatot!

**Fűstcsövek, ekealkatrészek, szerszámok,
vizvezetési kapcsolórészek**
és mindennemű csavararú a legolcsóbban kapható
Gyenes S. és fiai utóda cégnél.

**MA MÁR MINDENKIT ÉRDEKEL,
HÖLGYEKET ÉS URAKAT!**

Férfi és női ruhák egészben vegyileg tisztítottak bármilyen színre festetnek! • Gyászruhák 12 óra alatt készülnek. A legjobb festőkartonok és konyhakötények minden időszakban kaphatók. Kicsinyben és nagyban bérben festeni vállalok. • Szolid és pontos kiszolgálás! • Jutányos árak!
A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

PESKÓ UTÓDA SZÉLES IMRE
Csongrádi-utca 4. szám, bent az udvarban.